

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . . . 6 kor — fl.	Félévre . . . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓNYVATAL:

Debreczen, Főúr Biedermann-palota földszint, az utóbban belül.

Adria] és az összeférhetlenség.

A képviselőház még mindig az Adriáról szóló törvényjavaslat tárgyalásával foglalkozik. A részletes tárgyalás bő alkalmat nyújt a javaslat támadóinak a felelőtlenségre és különféle indítványok tételére. Ha a vita az eddigi széles mederben folyik tovább is: akkor alkalmasint még napokig eltart s úgy halljuk is, hogy a tárgyalás befejezése csak e hét végére várható.

Az összeférhetlenség ügye egyelőre megint az albizottság előtt van. Ez dolgozza ki a bíraskodásra hivatott jury eljárásának szabályait. A bizottság plenuma tudvalevőleg a jury-szerű parlamenti bíraskodás mellett foglalt állást, mert a tulnyomó többség leszavazta azt az indítványt, mely szerint a bíraskodás a kuriára bizatnék. A képviselőházban ennek az utóbbi álláspontnak is lesznek ugyan szószólói, de kétségtelen, hogy a ház a javaslat alaki része dolgában a bizottsági véleményt fogadja el. Szerintünk ez helyes is.

Sokkal jeleatősebb okok szólnak a mellett, hogy a parlament ne mondjon le szuverén bíraskodási jogáról, semhogy okos és főképpen politikai szempotokból célszerű lenne a kuriát még jobban bevonni a pártpolitikai küzdelmekbe. Ez a kuria tekintélyének is ártana, másrészt pedig a kuria föltétlen függetlenségéhez is sok szó fér. Alakulhatnak viszonyok úgy, hogy a kuriának parlamenti ügyekben való bíraskodása veszedelmes is lehet épp a parlamentre. Hangsúlyoztuk azt már akkor, mikor a kuriái bíraskodásról szóló, immár törvénynyé vált javaslat tárgyalása volt napirenden.

Az a kérdés, hogy az összeférhetlenségi ügyről szóló javaslat intézkedései kiterjesztessenek-e a főrendekre: még mindig függőben van. Széll Kálmán ugyan tanácskozott e tárgyban a főrendiház elnökével és néhány tagjával, de úgy látszik, nem jutottak megállapodásra. Minden józan ok a mellett szól, hogy a főrendek számára ne teremtsék az összeférhetlenség dolgában is kiváltsá-

gos állapot s hogy maga a képviselőház kezdeményezze az intézkedéseknek a főrendekre való kiterjesztését.

Mindazok az okok, amiket a főrendek részéről felhozunk arra, hogy különbség teendő a két törvényhozó testület közt, csak arra vallanak, hogy a főrendek kibuvókat keresnek. A képviselőháznak azonban nem szabad az arisztokratikus felfogásokhoz alkalmazkodnia, ha csak nem akar megalázkodni a született és ki-nevezett törvényhozók előtt. Ez ellenkeznék a parlament tekintélyével, a nemzeti akarat alapján álló képviselőház méltóságával.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülése.

— Távirati tudósítás. —

Elnök Perczel Dezső 10 órakor nyitja meg az ülést.

A jegyzőkönyv felolvasása után következik az Adria szerződésének 2. §. 2. pontjának tárgyalása.

Heltai Ferencz előadó: Ugy a közgazdasági, mint a pénzügyi bizottság nevé-

A kastély szépe.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

Bábolnai maga is alig várta, hogy az ünnepély napja elérkezzék és egészen jó kedvű lett, mikor a nagy nap beköszöntött.

Sorra jöttek az ifju vendégek, akik a kastély minden vendégszobáját elfoglalták. A csodaszép Irén sejtetni kezdte, hogy miért e nagy felfordulás a kastélyban s még erősebben elszánta magát arra, hogy kívánságainak, feltételeinek érvényt szerezzen.

A vendégek között volt egy poétalelkű ifju. Középtermetű csinos csendes ifju. Ő is eljött, pedig érezte, tudta, hogy nem fogja magát sehogy sem találni. Már hogy is találná, mikor itt vadászatok, nagy ebédek, kirándulások lesznek, ahol szajosan töltik az időt. Ő pedig inkább a magányt keresi, ahol poéta lelke édes ábrándokat szőhet s elmerenghet egy csodás képen, egy mosolygó édes angyalon, akit ideálként megalkotott, keres és nem bír feltalálni.

De hát nem utasíthatta vissza a Bábolnai meghívását az édes atyja miatt, aki nagyon jó barátja Bábolnainak. Majd

csak eltelik valahogy ez a párnap s akkor újra a magánynak s ábrándjainak szentelheti magát. Így is amikor csak szerit tette, eltűnt a fiatalság közül, lement a kastély paradicsomi szép kertjébe s ott sétált a százasdos hársaktól övezett uton.

Amint az első nap délelőttjén már másod ízben sietett le a kertbe s a hársfáktól övezett uton haladt, egyszer váratlan meglepetésére egy csodás szép leány került elibe. Fehér ruhája odasimult sugár, karsu természethez, aranyzőke haja lebontva, arczára mintha a természet csókolta volna oda a hajnalpirt, szemében bűvös tűz lángja égett, ajkán édes mosoly ömlött el. Zavart lett az ifju, aminő még nem volt soha. Az ábrándjaiban alkotott kép megelevenedett előtte. Mintha a képzelet világából a földre szállott volna az ő tündére, maga előtt látta álmainak édes angyalát, ideálját. Bábolnai Irén volt.

Zavarát alig bírta leküzdeni. Irén észrevette s bájos mosollyal közeledett feléje.

— Ön zavarban van! . . .
 — Kisasszony, nem tagadom. . .
 — Pedig a kastély vendégeinek egyike, ugy-e bár?

— Az vagyok. Nem volt még alkalmunk találkozni, nem mutathattam be magam. . . Kardos Elemér vagyok.

Irén udvariasan nyújtotta kezét, a melyet az ifju ajkaihoz emelt s gyöngéd csókot lehelt rá,

— Én Bábolnai Irén vagyok!

— Ön az? — szólt zavarán uralkodva az ifju, örvendek nagyon, de nagyonörvendek.

— Miért hagyta el a társaságot?

— Ha azt akarja, hogy őszinte legyek, nem tagadom el. Kerülöm a rajongókat. Nem találok gyönyörűséget a mulatozásban. Az én szívem még a magányra vágyik.

Bábolnai Irén végig nézte az ifjut s kedves, behizelgő hangon felelte rá:

— Milyen kár!

— Miért? Ha egyszer nekem ez ad boldogságot.

— Lássá, pedig ott kitűnően találhatná magát.

— És kisasszony mégis elhagyta a társaságot.

— Mert olykor-olykor én is szükségét érzem a magánynak.

— Talán ez a pillanata is olyan. Megbocsásson, hogy akaratlanul is utjába té-

Urak figyelmébe!

Örömmel jelentem, hogy a posztó- és gyapjuszöveteknek árai visszamentek és így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legújabb és legfinomabb minőségű valódi Weisz Adolf Kossuth-utca, Takarékpénztár-épület gyapjukelméket meglepően olcsón árusítom. Kiváló tisztelettel

A legolcsóbb szabott árak!

ben egy határozati javaslatot nyújt be, melyszerint utasítsa a ház a kereskedelmi minisztert, hogy az Adria hajó járatainak módosításáról tegyen jelentést a képviselőháznak.

Rakovszky István: Kérem felolvasni.

Lázár Árpád jegyző: Felolvassa a határozati javaslatot.

Rakovszky István: Nem fogadja el Heltai benyújtott határozati javaslatát, mert abban tisztán bejelentésről, tudomásvételről, — s nem kellő megvitatásról van szó, — amiért is nélkülözi az ellenőrzést. Indítványozza s erre nézve határozati javaslatot nyújt be, hogy a 2. §. II. pontjához csatoltassék, az a szöveg: A kereskedelmi miniszter minden hajójárat módosításáról tegyen haladéktalanul jelentést a háznak s csak ennek hozzájárulásával intézkedjék.

Major Ferencz: Mindenben csatlakozik a Rakovszky határozati javaslatához.

Kossuth Ferencz: Határozati javaslatot nyújt be, mert az új kereskedelmi szerződés szerint az ország teljesen ki lenne szolgáltatva az Adriának. Ezt kikerülendő indítványozza, hogy a 2. pont odamódosítottassék, hogyha 1907-ben új vámrendszerünk beálltával változást szenvedne kereskedelmi törvényünk s vele a szerződés, a társaság igényt ne támaszthasson, feltéve, ha a járatok mértfoldo változást nem szenved.

Hegedüs Sándor miniszter: Hajlandó Kossuth határozati javaslatát elfogadni, ha Kossuth ragaszkodik hozzá, de kimutatja, hogy a 2-ik pont ennél sokkal több jogot biztosít a miniszternek s így az magában foglalja a javaslatban jelzett garantiát.

Kossuth Ferencz: Fentartja határozati javaslatát, mert félti az ország jogait nehogy azok egy társaság akarata alá kerüljenek.

Heltai Ferencz előadó: Kéri a házat, hogy Rakovszky szövegtoldását mint fölöslegest vesse el.

Elnök: A ház elveti Rakovszky szöveg módosítási határozati javaslatát, — ellenben

elfogadják a Kossuth és Heltai benyújtott határozati javaslatát.

A ház a 2-ik pontot elfogadja.

A 3-ik pontnál:

Major Ferencz szóvá teszi, hogy az egyes hajók nem érintik a kötelező kikötőket, erre nézve a miniszterrel választ vár.

A Ház elfogadja a 3-ik pontot.

4-ik pontnál:

Major Ferencz: Első sorban kérde, vajjon az Adria kötelezve van-e személyforgalomra? Aztán határozati javaslatot terjeszt be, hogy az Adria köteleztessék, hogy az évenként befutott utakról és megtett mértföldekről a miniszternek statisztikai kimutatást nyújtson be.

Hegedüs Sándor miniszter reflektál Major beszédére s azt mondja, hogy a személyszállítás a szerződésben biztosítva van. Egyebekben elfogadja Major módosítását.

Elnök: Akik elfogadják, a szék közt álljanak fel.

Rakovszky István, Molnár Jenő: Tessék felolvasni, nem tudják, miről van szó.

Elnök: Kivánnak az urak ellenpróbát? Azok, akik el nem fogadják, sziveskedjenek felállani. (Senki sem áll fel. Nevetés, balról.)

Az 5. pontnál:

Buzáth Ferencz: Több rendbeli módosítást nyújt be, melyek többnyire az Adria kötelességei betartásainak ellenőrzésére irányulnak.

Rakovszky István pártolja Buzáth módosításait s kimutatja, hogy fuvardíjai nagyon magasak s a szállításra kevés hajóval rendelkezik.

Major Ferencz: Az Adria monopoliuma folytán hajó iparunk hanyatlik. Buzáth módosításaihoz csatlakozik.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter ezzel szemben kéri, hogy a Ház az eredeti szöveget fogadja el.

A Ház így határoz.

A 6-ik pontnál:

Buzáth Ferencz módosítást nyújt be abban az irányban, hogy az Adria utasit-

tassék, hogy a szabadhajózás korlátozására ne szabadjon neki más társaságokkal szerződést kötni.

Major Ferencz pártolja Buzáth módosításait, egyben határozati javaslatot terjeszt be, mely szerint az eddig le nem kötött kikötőkben a szabad hajózás biztosítottassék.

Lukács Gyula határozati javaslatot terjeszt be, hogy a 6. §. 2. pontja teljesen kihagyassék.

Rakovszky István ezzel szemben Buzáth módosítását pártolja.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Sem az egyik, sem a másik módosításhoz hozzá nem járul, kéri a szakaszokt feuntartani.

Rakovszky István: Szavait magyarázza.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter és *Major Ferencz* Személyes felszólalása után *Lukács Gyula* czáfolja *Hegedüs* és *Major* felfogását.

Heltai Ferencz előadó reflektál a felszólalásokra s az eredeti szöveget ajánlja elfogadásra.

A ház elveti az összes módosításokat.

Major Ferencz: No örül ennek a magyar hajózás.

A nyolczadik szakasznál *Pichler Győző* hajógyár felállítását kérte.

Ezután *Széll Kálmán* beterjesztette a kvótajavaslatot, amely a következő:

A magyar országgyűlés bizottsága és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok törvényhozása részéről kiküldött bizottság a közönségi kiadásokhoz való járulás aránya iránt egymással az 1867. évi XIX. t. cz. értelmében tárgyalván, a tárgyalások teljes megegyezésre vezettek.

A kormány a két országos küldöttség javaslatára az 1867. évi XII. t. cz. értelmében ezennel bemutatja az országgyűlésnek.

Mint hogy a kormány a két bizottságnak ezt a megegyezését, amely érdemileg teljesen azonos azzal, mint az 1900-ban kiküldött országos bizottság jelentése, tiszte-

vedtem... Majd folytatom utamat tovább...

— Menni akar?

— Érzem, hogy csak terhére lennék önnek.

— Talán én vagyok terhére önnek?

— Óh nem, nem!... De hát a kisasszonyra várnak is, nem akarom, hogy láthassák, engem vádolhassanak, a miért megfosztottam őket az ön társaságától.

Tudom, hogy mindenáron szabadulni akar. Ugy-e bár ön nincs azok közt, akik a kezemert esengenek?

— Ha ebben is őszinteséget akar — megvallom, hogy nem vagyok köztük.

— Mégis eljött!

— Atyám akarta... Sajnálom őket mind!... Az ön kezét nem fogják elnyerni.

Miért?

— Soha senki sem tudja az ön feltételét teljesíteni. Csodás szépsége bátorságra fogja őket ígérni, de a sors egyiket sem teszi méltóvá a kisasszony kezére.

Jósolni akar.

— Hiszen könnyű ezt megjósolni. Merész az az óhajítás s én például, bár e pillanatban mélyen meglepott csodás szép-

ségével, végtelen kedvességével, soha sem rendelném alá magamat ilyen kívánságnak. Bocssáson meg őszinteségemért! Nem akar ez a világrt sem sérelem lenni.

— Látja pedig már ezzel a kijelentésével is jelét adta bátorságának. Nyíltan, őszintén, határozottan felelt. És már imponál nekem! Ha önben ennyi és ilyen nagy a bátorság az első találkozásakor, meglesse hozzá az a bátorsága is, a melyet az ön feltételem előir.

— Elenkezőleg! Bolond, beteges az én szívem. Nem volna hozzá ereje. Megbocsát ugy-e, ha most is, mikor a magány és a zavartalan nyugalom után vágyik, folytatam tovább utamat. Legyen róla meggyőződve, hogy találkozásunkért áldani fogom sorsomat. Boldogan gondolok mindenkor arra, hogy önt drága kisasszony megismerholtem. Isten önnel...

Az ifju megemelte kalapját, udvariasan meghajolt és tovább ment.

— Isten vele!... mondá most már Bábolnai Irén zavartan.

Egy pillanatra még utána nézett s azután ő is ment tovább. A fordulónál megállott a szép leány. Valami ellenállhatatlan

varázs ébredt fel a szívében s még egyszer utána nézett az ifjunak.

— Vissza sem néz! — gondolta magában. Pedig az arcza, a tekintete, őszintesége, szavaiban van valami, — a mi az én lelkem vágyaival rokon. Még egyetlenegyszer sem óhajtottam, hogy valamelyik ifju megfeleljen az én feltétellemnek s most úgy érzem, hogy boldog lennék, ha ez az egy küzdene a kezemért. Ki tudja nem-e az övé lenne a diadal! Vagy talán a sors akar büntetni különös kívánságomért, hogy utamba vezette, a kit szivesen látnék diadallal visszatérni a fegyverteremből s éppen ez az egy fordul el tőlem hidegen.

Ott állott és nézett az ifju után.

— Visszafordul! — suttogták egyszerre ajkai és érezte, hogy megdobbann a szíve.

Várt... Az ifju nem jött, csak éppen úgy, mint ő, feléje nézett, kereste a tekintetével.

— Ah tehát az ő szíve is megdobbant! Érzem, hogy szeretném! Versenyezni fog! Megteszi!... Ha megtenné... Oh milyen boldoggá tudnám tenni.

(Folyt. köv.)

letteljesen előterjeszi az azonirányról szóló törvényjavaslatot, amely irányban Magyarország az állami ügyek költségeihez járul.

E törvényjavaslat szövege megegyezik a fönnebb idézett előterjesztéssel bemutatott törvényjavaslat szövegével, azzal a természetszerű egyetlen eltéréssel, hogy ez az időpont, melyben a törvény hatályba lép. 1901. év július hó 1-ével lenne megállapítandó.

Azzal a kérdéssel fordul ezek után a kormány a t. országgyűléshez, hogy a közös ügyek költségvetéséhez való hozzájárulás arányát és az ezzel összefüggő kérdéseket illetőleg a mellékelt törvényjavaslatot elfogadni méltóztassák.

Az ülés végén elhatározták, hogy kedden a koronaőr beiktatása, csütörtökön pedig a bibornokok felavatási ünnepélye miatt nem lesz ülés.

POLITIKAI HÍRREK

A képviselőház jövő heti összes üléseit előreláthatólag az Adriával kötött szerződés tárgyalása fogja igénybe venni. Kedden az új koronaőr ünnepi beiktatása, csütörtökön a két új osztrák biboros biretumának föltevésekor tartandó ünnepség folytán nem lesz a Háznak ülése. A tárgyalás teherpróbája a szerződés huszonhetedik cikkelye lesz, a mely az Adriarészvénytársaság adómentességéről rendelkezik. A cikkely, illetőleg az adómentesség ellen a Ház ellenzéki pártjai erős akcióra készülnek. Már be is jelentették az elnökségnek, hogy ennél a cikkelynél újra névszerint való szavazást fognak kérni. Ez a paragrafus szerdán vagy pénteken fog sorra kerülni.

A vaali mandátum. A vaali kerületben teljes erővel indult meg a választási küzdelem a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt jelöltje dr. Eötvös Bálint fővárosi ügyvéd érdekében. Utjában Kossuth Ferencz és a párt több tagja fogja kísélni.

TÁRSASELET.

Színpadok konyhatítkai.

Egy angol folyóirat érdekesen adja elő, mint készülnek a színadi bankettek és hogy milyen a színházi konyha.

A főzéshez szükséges edények nagyobbára minták, amelyek azonban nem rézből és ciznből vannak készítve, mint a konyhaedények, hanem égetett gipszből. Ha például kacsapecsenyé zöldborsóval van megrendelve a színadi lakomára, akkor előveszik a megfelelő mintát, egy halom barna papírost áztatnak enyvébe és vízbe, amíg a papíros teljesen gyurhatóvá nem lesz. Ekkor a mintát beolajozzák és a papíros masszát betéje gyömöszölik. Ha a papírosmassza megszáradt, akkor kivesszik a mintából és olyan színűre festik, amelyik a sült kacsaának leginkább megfelel. Ezután a festés finomabb kidolgozása következik, aranykólas stb. Mikor ezzel is készen van a szakács, akkor a szárnyast egy szintén papírosmasszából készített táltra enyvezi és zöldborsóval köríti. Ilyen módon a kacsát elő van készítve a feltálalásra. Az utánzat rendszerint olyan jól szokott sikerülni, hogy

nem egy karzati látogatónak folyik össze a nyála, mikor a szépensült kacsát megpillantja.

A felszolgált husneműek rendszeren utánzatok, míg a kerti votemények és a neműek többnyire valódiak. A gyümölcsök mesterséges előállítására nem használnak mintát. Ha például kék szőlőt kell a szinpadra adni, akkor vattagolyócskákat erősítenek drótkocsányokhoz, amit a megfelelő szín gummioldatába mártanak és ezt mindaddig ismétlik, amíg a szőlőszemeknek a megfelelő nagyságát el nem érték. Most zöld selyempapírost vesznek elő, a drótok körül csavargatják, éppen úgy, mint a művirágok elkészítésénél szokásos. Végül az egész fűrtőt talkummal hintik be.

A műtelek elkészítésére szükséges anyag igen olcsón szerezhető be. Így például egy kacsát elkészítéséhez — nem számítva ide a munkadíjat — csak 40 fillér áru anyag szükséges. A munkadíj meg lehetős, mert egy jó munkás 100 koronát is megkeres hetenkint.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Királysértő kocsis. A magyar legény előtt nincs nagyobb szégyen, mintha nem veszik be katonának, ha aztán az ilyen hadmentes összekerül a besorozottakkal folyton maczerálják, hogy nem kell a királynak még a kenyerén sem. Dolhai Pál egy ilyen esetben mikor a besorozott katonák szemére vetették, hogy fegyverképtelen, sértő és illemtelen szavak kíséretében emlegette királyunk nevét. Sőt mikor figyelemzették szavainak jelentőségére azt mondta: „Megmondom én a szemébe is!” Dolhai Pált feljelentették királysértés miatt és a debreczeni törvényszék tegnap megtartott tárgyaláson 14 napi fogházra ítélte.

§ Elitelt váltóhamisító. Tóth Péter a „Debreczeni Elő Takarékpénztár”-nál saját, továbbá felesége és sógora, Szilágyi József aláírásával ellátott 150 koronás váltót számítottatott le. A váltó lejáratát után a takarékpénztár perelte és akkor Tóth Péterné és Szilágyi József kijelentették, hogy a váltót nem irták alá. Ezek alapján Tóth Péter ellen magán okirat hamisítás miatt megindították az eljárást. A törvényszék dr. Oláh Miklós elnökle mellett tegnap tárgyalta az ügyet. A közzvadat dr. Bálint kir. ügyész képviselte. Vád lett felesége a tárgyaláson is fenntartotta azon állítását, hogy a váltó hamis, míg Szilágyi József, mint sógor — megtagadta a vallomás tételt. A törvényszék Tóth Pétert — ki ez idő szerint más bűnügyből kifolyólag el van zárva — egy rendbeli magánokirat hamisítás miatt — az enyhítő 92. szakasz alkalmazásával — 7 hónapi börtönre ítélte. Tóth Péter ellen még ápril 26-ára is van kitűzve egy bűnügyi fő tárgyalás, szintén váltóhamisítás miatt.

§ Elitelt bicikli-tolvaj. Mult év június 19-én történt, hogy Vági Izidor kárpitos biciklin ment Kiss Lajos rőfös üzletébe bevásárlás végett. Biciklijét a piacon egyik sátorhoz támasztotta és bement az üzletbe. Mig odabent időzött, a biciklit ellopták. Eleinte azt gondolta, hogy valame-

lyik barátja tréfálta meg, de mikor hosszabb várakozás után sem került elő a bicikli, nyomozni kezdett és megtudta, hogy egy elegánsan öltözött fiatal ember vitte el a Tisza-palota udvarán keresztül. Vági Izidor feljelentette az esetet a rendőrségnél és Dobos József rendőrbiztos a Tisza-palota házmesterének utbaigazításai alapján nyomozni kezdett és a bicikli tolvajt elfogta. A tolvaj Vig Sándor géplakatos segéd volt, a biciklit kerülő uton a Telegdi-szállodába vitte, hol inni kezdett, de nem volt pénze és helyette a biciklit otthagyt a zálogba. Eleinte tagadta tettét, de mikor Dobos rendőrbiztos szembesítette a házmesterrel és az felismerte, rövidesen bevallotta bűnét. A törvényszék tegnap tárgyalta a géplakatos segéd ügyét. A lopás vétségében bűnösnek mondta ki és 8 napi fogházra ítélte.

Betörők és gyujtogatók Budapesten.

— Saját tudósítónktól. —

Ma a hajnali órákban ugyancsak vakmerő és agyafurt betörés történt a belvárosban. A városház-utca első szám alatt lévő fűszerüzletbe hatoltak be betörők s a kasza kifosztása után az üzletet felgyújtották. A volt Dréber-palotának a városház-utca felé eső részében van Lantay István szőlőbirtokosnak és fűszerkereskedőnek az üzlete. A fűszerüzlet és a mellette lévő borozó a palota ujonnan való felépítése után nyílt meg s csakhamar a környék kedvenc üzlete lett. A dusan felszerelt raktárhelyiség alatt van a borospince, ahol nagy értéket képviselnek a különböző borok.

Ma reggel fél 5 óra tájban a rendőrszem észrevette, hogy az üzletből füst gomolyog ki. Rögtön értesítette a házmestert, akivel a tűzoltóknak és az ügyeletes rendőrtisztviselőnek telefonáltak. A központi tűzország hamarosan kivonult s egy órai munka után az üzletben pusztító tüzet eloltotta. Csakhamar megérkezett az ügyeletes rendőrtisztviselő Laky rendőrfelügyelővel, nagyszámu lovas és gyalogos rendőrrel s a vizsgálathoz fogott. A vizsgálat nyomában megállapította, hogy az üzletben támadt tüzet vakmerő betörők idézték elő.

A pince falából kiszédtek a téglákat, azon bemásztak a pinczébe, onnan az üzletbe jutottak s a mintegy száz kilós vasszekrényt, amelyben hatezer koronánál több készpénz volt, magukkal vitték. Gaztettük elkövetése után folyújtották az üzletet s azon az uton, amelyen bejutottak távoztak. A betörők gyakorlott emberek lehettek, mert ügyesen és gyorsan végezték munkájukat.

Tettüket kényelmesen végezhatték, mert az üzlet vasajtóján nincs figyelő lyuk s így kívülről nem láthatta senki, hogy ki van az üzletben. Hogy mennyi idejük volt a betörőknek, bizonyítja az is, hogy a pinczébe megacsoráztak, pezsgőket és sorra kóstolták a borozó palackos borait. A pinczében találtak egy ráspolyt, egy kalapácsot és két vésőt, amelylyel a betörést elköveték. Lantay István kára meghaladja a huszezer koronát.

Felolvasás az akadémiában.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, április 22.

A magyar tud. akadémia disztermében ma d. u. fél 5 órakor felolvasást tartott D'Estouronelles de Constant báró a francia kamara tagja. A felolvasást nagy, előkelő közönség hallgatta végig.

Az érdekes előadásból kiemeljük, hogy D'Estouronelles szerint a magyar nemzet van hivatva a béke eszmék vezetésére és fejlesztésére. *Mert a magyar nemzetet, ezt a vitéz, bátor lovagias nemzetet senki sem vádolhatja, hogy a veszélyek elől szeretne kitérni, másodsor a magyar nemzet nem oly nagy hatalom, hogy őt a békeeszmék terjesztéséből önző célokkal lehetne gyanúsítani.* A felolvasást zajosan megéljenezték.

Nyolcz órakor a Hungáriában banket volt, melyen 50 képviselő jelenlétében felolvasót Berzeviczy felköszöntötte.

SZÍNHÁZ.

Az apócsok. Gabányi ily című vígjátékában láttuk viszont Szathmáry Árpádot, a Vígsház művészt, a ki két év előtt színházunk büszkesége volt. Amint megjelent a színpadon tüntető lelkesedés tört ki a nézőtérben. Percekig zúgott a frenetikus tapsvihár s Debreczen közönsége nevében egy gyönyörű, pálmaágaktól borított babékoszort adtak fel a művészek, aki megilletődötten köszönte a lelkes ovációt. Hogy az elismerésre és szeretetre mennyire érdemes tegnap is fényesen bizonyította. Egyszerű megjelenésével átalakította a színpadot. Azok is, akik máskor korlátoltabb mértékben tudtak feladatuknak megfelelni, most, mintha a Szathmáry Á. művészetének varázsa erőt adott volna nekik is, nagyobb lelkesedéssel, több körültekintéssel, gondosabb kidolgozással interpretálták szerepeiket. Így lett aztán a vígjáték előadása, amelyet a Szathmáry Árpád művészete dominált és ragyogott be, élvezhetővé. A művész mellett ifj. Szathmáry Árpád, Tanay Frigyes és Szabó Irma tüntek ki.

Kétnyelvű színészet. (távirati tudósítás) Pozsony város mai közgyűlése 71 szavazattal 52 ellenében elhatározta, hogy az egyidejűleg működő kétnyelvű színészet rendszerét fenntartja, az igazgatót német operettek előadására kötelezi s a magyar színtársulatot az országos színészegyesület hatásköréből kiveszi.

Színészeink Nyiregyházán Csütörtökön és pénteken nem játszik a társulat, mert a Vöröskereszt egyesület tartja műkedvelő előadását a színházban. Ezt a két napot arra használják föl, hogy átmennek Nyiregyházára, ahol két előadást fognak tartani Csütörtökön *Lili*, pénteken pedig *A buborékok* című vígjátékot adják elő színészeink Nyiregyházán.

ÚJDONSÁGOK.

* Mit tárgyal a városi közgyűlés? Debreczen város törvényhatósági bizottsága ápril 25-ik napján — csütörtökön — délelőtt 9 órakor a városháza nagytanácstermében bizottsági rendkívüli közgyűlést tart. **Tárgyak:** 1. *A nyilvános vigalmak, mutatványok, előadások tárgyában kelt s a nagymélt. m. kir. belügyminiszter ur által f. évi 10030/V. sz. a. jóváhagyott szabályrendelet módosítást a városi tanács kihirdetés végett bemutatja.* — 2. *Tanácsi előterjesztés a légszuszgyár bővítése tárgyában* — 3. *Tanácsi előterjesztés az „Építési szabályzat” megállapítása iránt.* — 4. *Tanácsi előterjesztés Krasznay Ferenc városi illetéknilyántartónak állásáról lemondása tárgyában.* — 5. *Tanácsi előterjesztés a Deák Ferenc-utcai 6. sz. telek megszerzése iránt.*

* Hírek a városházáról. A polgármester abbázai utjáról csütörtökre hazakerkezik és így mára rendkívüli közgyűlésen is részt vesz. — Ma délután 4 órakor tanácsülés lesz a főjegyző elnöksége alatt, melyen folyó ügyek adatai elő. — *Vecsey Imre* tanácsnok tb. főjegyző, pár napra Budapestre utazott családi ügyekben. *Végh Gyula* tb. főkapitány, a bűnügyi osztály főnöke tegnap volt fenn először betegsége óta hivatalában, melynek vezetését ismét átvette.

* Összevert zsebmetsző. Váradi György endródi lókupecz a vásár tartama alatt egy kis mellék keresetet üzött, amiért most a rendőrség fogja kérdőre vonni. Váradi ugyanis a zsebmetszés galád mesterségét üzte, mint mellék foglalkozást. Egész nap keresett, míg végre talált is alkalmas médiumot Varga Gábor személyében, kinek az erszényéhez juthatott volna. Csakhogy a véletlen másképp intézte, mert Varga Gábor környezete észre vette a zsebmetszést, Váradi elfogták, a pénzt tőle elvették. A nép azon melegében itélkezett felette s ha Körner rendőrfelügyelő elég jókor nem érkezik, véresre verik a zsebtolvajt. Váradi a rendőrségi központra kísérték.

* Eljegyzés. — Reichenfeld Vilmos Budapestről eljegyezte Deutsch Ignác, a „Neumann M.” cég vezetőjének kedves hugát: Deutsch Berta kisasszonyt Debreczenből.

* Lámpionos menet és szerenád. Tegnap este kevéssel nyolcz óra után az Egyetértés dal- és zenegyylet színes lámpákkal vonult Podolszky Béla, a gépjavitó műhely főnökének Sz. Anna utcán levő lakása elé. A műhely munkásaiból alakult egylet szerenáddal lepte meg főnökét név-estélye alkalmából. Először a dalárda énekelt néhány dalt, mely után a zenekar játszott. Az utcán nagy néptömeg gyűlt össze, mely élvezettel hallgatta a szépen előadott dalokat.

* Eljegyzés. Ernst Péter földbirtoke Elza leányát eljegyezte dr. Klár Manó fővárosi gyakorló orvos.

* Tanfelügyelői látogatás. Palotay László prelátus, váradi kánonok, a nagyváradi egyházmegye főtanfelügyelője városunk róm. kath. iskoláinak vizsgálata céljából tegnap óta városunkban időzik. A jeles tanfőnök Dr. Wolafka Nándor püspöknek szívesen látott vendége.

* A Csokonai-kör választmányi ülése. A Csokonai-kör, — mint értesülünk — ma d. u. 3 órakor saját helyiségben, mely a Széchényi-utcai Moskovitz-féle házban van, választmányi ülést tart. Egyetlen tárgya a választmányi ülésnek az évi közgyűlés határidejének kitűzése.

* A váltóhamisítás miatt feljelentett Máthé László számgyakornok dr. Benedek Jánost, a debreczeni ügyvédi kar kitűnő tagját kérte fel, hogy ügyében a védelmet teljesítse. Máthé László, a kinek magánokirathamisítási ügye nem is olyan nagyarányu ahogy az városszerte erősebb színezéssel elterjedt, továbbra is szabadlábban marad.

* Zsebmetsző a vasuti állomáson. Donka Antal ügynök a vasuti állomást szemelte ki arra, hogy az utazni szándékozók pénzüktől megfosssa. Az előcsarnokban foglalt állást és a pénztárak előtt tolongó utasok zsebeit kutatta ki Brayer Dezső kereskedő zsebeit is kiakarta üríteni, de működését Brayer észrevette, megkapta a zsebmetsző kezét és az utasok segélyével átadta a rendőrségnek.

* A fősorozás Debreczenben. Az idei fősorozás tegnap reggel 9 órakor vette kezdetét a Pavillon laktanya sorozási épületében. A sorozó bizottság következőleg alakult meg. Polgári elnök: *Komlóssy Arthur* főjegyző, polgármester-helyettes, sorozójárási tisztviselő: *Oláh Károly* katonai tanácsnok. Tiszti főorvos: dr. *Sárváry Gyula*, bizalmi férfiak: *Vecsey Viktor* és *Pálffy Gábor* v. biz. tagok, tisztviselők: *Vágner György*, *Tóth István* és *Szilágyi Bálint*. Katonai részről közshadseregbeli elnök: *Mildner Rajmund* őrnagy, *Steinhaus Oskár* ezredorvos és *Gondos Gyula* főhadnagy s két altiszt, honvédelnök: *Machek Gusztáv* százados törzstisztjelölt, dr. *Czakó László* ezredorvos és lovag *Sypniuszki Gyula* főhadnagy s két altiszt. A sorozás az első korosztályon 1—200 sorszámig ejtetett meg és az első nap igen kielégítő eredményt nyújtott. — *Az előállított 170—180 harköteles ifjunak majdnem fele bevált.* Bevéttettek a következő ifju harkötelesek: *Csige Imre*, *Vilmányi Sándor*, *Lamprecht Márton*, *Tóth András* (I.), *Weisz Ferenc* (egy éves önk.), *Kis János* (I.), *Jóna Mihály*, *Kecskés István*, *Varga Károly*, *Szentesi Sándor*, *Szabó Mihály* (II.), *Vértési István* (I.), *Erdei Ferencz*, *Kecskés János*, *Kiss Bálint* (I.), *Pető Imre*, *Bundi József*, *Frisch Adolf*, *Borsos Mihály*, *Turi István*, *Hitesi Jenő* (egy év önk.) *Szakácsi János*, *Varga*

József (II.), Antal Sándor, Kiss Bálint (II.), Dénes István (póttart.), Szentmiklósi Lajos, Erdei István, Erdei Károly, László János, Ocsai János, Cziffer Jenő (egy év. önk.), Balogh János, Gere János, Szarvas József, Varjasi István (egy év. önk.), Hegedüs János, Suba Ferencz, Orbán János, Veréb Mihály, Gulyás József, Bartha Dániel, Ujfalussy Géza (egy év. önk.) Farkas István, Fábrián István (póttart.), Sánta János, Fogarasi István (póttart.), Szilágyi István, Nagy Lajos, Kállay Mihály, Burai István (egy év. önk.), Budai József, Gyarmati Ferencz, Monus István, Medvés Sándor (póttart.), Kemény Hugó (egy év. önk.), Ferenczy Lóránt (egy év. önk.), Sütő Imre, Kaliczky Ernő, Bdyk József, Löw Bertalan, Kapitány János, Vértesi János, Kovács István (I.) p. t. Kocsis András, Fodor Lajos, Schriff Henrik (pótt.), Debreczeni József, Kovács András (II.), Baranyi György (egy éves önk.), Tóth János (I), Molnár Ferencz (II), Balogh Ernő (egy éves önk.), Midlinszki Sándor, Tütös Sándor, Boldizsár Márton, Faragó András, Cseresznyés Ferencz (p. t.), Földvári Gyula, Komlósi István, Kovács András (I) és Molnár József (p. t.), összesen 82. Polgári elnök egyet küldött felülvizsgálatra, Katonai elnök egyet, mint gyengét visszavetett. — Trachomás gyanus egy találtatott és kórházba vizsgálatra küldetett három. Ma a sorozás második napja kezdetét veszi 9 órakor és vizsgálat alá kerülnek 201—425. számú első korosztálybeliek.

* **Halálozás.** Heller Gusztika életének ötödik évében hosszas szenvedés után elhunyt. — Temetése 23-án délután fél 3 órakor lesz a Vigkedvű Mihály-utcza 29. számú háztól a róm. kath. egyház szertartásai szerint a szent Anna-utcza sarkertében helyezi örök nyugalomra.

* **Szerencsétlenség a kerékpáron.** Szabó István gépgyári munkás biciklivel hajtott a Kossuth utcán. Mikor a templom közelébe ért, a rá jövő talyiga elől nem tudott kitérni, mert mellette egy szekér haladt el, a szekér és talyiga közzé pedig véletlenül még egy gyalogos ember is került. Így a sebesen menő biciklivel semerre sem térhetett és az összeütközés elkerülhetetlen volt. Szabó Istvánt a talyiga elütötte, biciklijének kerekeit összetörte s a talyiga kereke a Szabó István két lábán oly súlyos sérüléseket ejtett, hogy nem bír többé felállani. A talyigán szállították lakására, ahol most ápolják.

* **Kalotaszegi varrottas kiállítás.** A kalotaszegi varrottasnak már európai híre s jelentősége van. És most ezeknek a remekeknek egy lelkes urinő, bánffy-hunyady Farkas Gizella a terjesztőjévé szegődött. Székely vérei iránt való szeretetből, a kalotaszegi varrottas terjesztésére fordított fáradozásait az állam is méltányolja, a mennyiben vállalkozását államilag segítyezik. Farkas Gizella kiállításait több kül-

belföldi aranyérmekkel kitüntették. A hazai földön Budapesten és Debreczenben is kitüntették, a külföldön Antwerpenben, Brüsszelben, Königsbergben, Párisban és Bécsben tüntették ki. *Most Debreczenben a Koller-féle butorkereskedésben rendez kiállítást* Mi szívesen ajánljuk a lelkes urnőt a debreczenieknek.

* **Piaczi sátrak eltörlése.** Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány jelentést terjesztett a tanács elé, hogy a gróf Dégenfeld téren a közgazdasági banktól kezdve a vassátrak mellett, a járda szélén felállított sátrak töröltesenek el. A jelentés szerint a sátrak alatt vezet el a szekérut vizlefolyó molyedése, amely a patkányok buvóhelye. A vassátrak bérlői panaszszal vannak tele, hogy innen a vassátrakhoz is eljutnak a patkányok és sok kárt tesznek. A Tanács közelebbi ülésén foglalkozik a főkapitány jelentésével.

* **A hivatlan vendég.** — Farkas Sára csavargó asszonyak az a szokása, hogy be-betéved egy udvarra s ami keze ügyébe akad, azt elszállítja. Így tett tegnap délután is a József kir. herceg-utcán, ahol Kálmán Lipót kereskedő lakásáról egy párnát akart ellopni. Az udvarban lakók észrevették, még ideje korán elcsipék Farkas Sárát s átadták a rendőrségnek.

* **Szerencsétlenség a lóvásártéren.** Rózer Károly 21 éves kocsis tegnap reggel két mént vezetett a lóvásárba. A korlátok közt a lovak megbokrosodtak s az egyik ló Rózeret úgy megrugta, hogy a szerencsétlen ember eszméletlenül terült el a földön. A rugás Rózer jobb arcát érte és arczsontját is összetörte. A súlyosan sérült kocsist ápolás végett a kórházba szállították.

* **Eljegyzés.** Tunyogi Gábor eljegyezte Gaál Margit kisasszonyt. Az eljegyzéshez az ismerősök jókívánságai fűződnek.

* **Eltörte a lábát.** Egy szegény öreg asszonyt szállítottak be tegnap a kórházba, akit Lázár Józsefnének hívnak. Hadháztól szokott bejárogatni és a zsihvásárban áulgatja a házaknál összevásárolt ócska holmijait. Tegnap lakásáról akart elindulni, de a felső lépcsőn megcsuszott és legurult. Az esés következtében jobb lábát törte. Most a kórházban ápolják.

* **Az erdélyi házi ipari czikkek kiállítását** a megnyitástól fogva tegnap estig nyolczszázán látogatták meg. A vásárlási kedv is rohamosan emelkedett. A bemutatott tárgyaknak több, mint fele elkelt. Az utánrendelések száma még nagyobb. Körülbelül nyolczszázán rendeltek többnyire körisfa faragott himes butorokat; kisebb mennyiségben varrottasakat és szőtteseket. Az ekként megrendelt czikkek értéke megközelíti az ezer koronát. *Rudnóti Dezső*, az Erdélyi Kárpát Egyesület lelkes, fáradhatatlan főtitkára tegnap újra eljött Kolozsvárról s nagy örömmel teljes megelégedéssel látta a próba-vásár várakozást felül

haladó sikerét. A bazárban lévő megvett czikkeket tulajdonosaik, a vételár lefizetése mellett, szerdán és csütörtökön vihetik el. A megrendelt czikkeket az Erdélyi Kárpát Egyesület főtitkári hivatala igyekszik a lehető legrövidebb idő alatt beszerezni s azokat a szállítási költség kiméltése végett, amely költség a vételárba bele van számítva, két-három hét múlva együtt fogja Debreczenbe küldeni a kiállítás felügyeletével megbízott czeinére, aki a szétosztásról gondoskodni fog. A kiállítás helyiségében az Erdélyi Kárpát Egyesületbe tagul is lehet iratkozni. Rendes tag évente hat koronát fizet s ezért 21 különféle kedvezményben részesül. Ingyen kapja az Egyesület „Erdély” című képes folyóiratát; kedvezményes áron az egyesület kiadványait; kirándulásoknál turista házakban, szállókban, vesuton, gőzhajókon, fürdőkben kisebb-nagyobb árkedvezményeket élvezhet stb.

* **Elveszett egy női arany óra** láncz-czal tegnap reggel fél 8-kor a Simonffy-utczától Rózsa Lajos üzletéig. A megtaláló illő jutalomban részesül, ha a Rózsa Lajos üzletébe viszi.

* **Adományok a debreczeni jótékony nőegyletnek** Kolbenhayer Kálmánné és Tóth Beláné urnők által Csapó utca és mellék utcáin. Kolbenhayer Kálmánné 2 korona, özv. Olchvári Lajosné 1 korona, Borusz Imréné 2 korona, Márton Károly 1 korona, Vattay Géza 6 korona, Bayer Istvánné 2 korona, Kajary Lajosné 2 kor. Balogh Imre 2 korona, Nagy Lajosné 1 korona, Kiss J. 1 korona, Takács Ferenczné 2 korona, Polgáriné 80 fillér, Gyürky Lajosné 1 korona, ifj. Novely Edéné 2 korona, Tikos Imréné 2 korona, Náday Rezsőné 1 korona, Szabó Kálmánné 2 kor. Elekné 2 kor. Egerváry Beláné 1 kor. Kálmánczheyné 2 korona, Máriaassy Beláné 2 korona, Kohlné 1 korona, Balassa Károlyné 4 korona, özv. Eggmann Ferenczné 1 korona, Morvayné 2 korona, Szinayné 3 korona, Máyer Adolf 2 korona, Eckstein 2 korona, özv. Geréb Istvánné 30 fillér, Valaki 1 korona, Batáry Imréné 2 korona, N. N. 40 fillér, Megyessy Ferencs 2 korona, Megyaszay Miklósné 2 korona, Ujfalussy Dezső 2 korona, Nagy Gyuláné 2 korona, Juhász Józsefné 1 korona, Schön Zsigmond 2 korona, Pálffy Ferenczné 2 korona, Márton Imréné 5 korona, Helmer Antalné 2 korona, Rosenthal Dániel 3 korona, Blattner József 1 korona, Tokay János 3 kiló tepertő, N. N. 20 fillér, Pintér Dán. neje 1 korona, N. N. 20 fillér, N. N. 40 fillér, Muszter László 40 fillér, Strausz János 2 korona, Róth Antal 1 korona, dr. Hegedüs Pálné 3 korona. (Folyt. köv.)

* **Egy pohár sör 8 kr.** Most, mikor a sorárok emelkedésétől féltünk, bizonyára örömet fog kelteni a sörkedvelők között, hogy a Dréher sörcsarnokban pohárként 8 krér szolgálják ki a Dréher-féle márcziusi sört a pompás villásreggeli és vacsora mellé.

TÁVIRATOK.

Antiszemita zavargások Bécsben.

Bécs, április 23. Bécsi tudósítónk jelenti, hogy úgy az osztrák fővárosban, mint a külföld több helyén antiszemita

zavargások vannak napirenden. Ugy az éjjel is tüntető körmenetet tartottak Bécsben azok, a kik a pápa jubileumának méltó megünneplésére tegnap délután monstre-gyűlést tartottak. *Antiszemita jelszavak hangzottak a tüntető körmenet alatt, több zsidócsalád lakásának ablakait beverték, sőt botokkal, fűtykösökkel agyba-főbe verték azokat a zsidó polgárokat, akiket a szerencsétlen véletlen épen a zavargók útjába hozott.* A tüntető körmenetben ott volt néhány jó hangzású név birtokosa, feudális nagyur is, például Windischgraeiz, Lichtenstein stb. Hogy a bécsi antiszemita képviselők nem hiányoztak, azt felesleges is említeni. A tüntető körmenetben 15.000-en vettek részt, akik a Hofburg környékéről indultak el s bejárták az egész Ringet.

Egy kereskedő szörnyű halála.

Budapest, április 22. Orsováról telegrafálják, hogy Greeben aldunai községben Brenitz József kereskedő egy óriási vitriolos üveggel jött le a padlásról. A létrán megbotlott, leesett s a vitriollal leöntötte magát s iszonyu kínok között néhány perc alatt meghalt.

Tettenért betörő.

Budapest, ápr. 22. Napról-napra ijesztebb lesz a budapesti betörők munkája. Az utóbbi hetekben majdnem mindennap sikerül gonosz munkájuk és a detektívkar megfeszített nyomozás dacára sem tudja kikutatni a kétségkívül jól szervezett betörő bandát. Ma hajnalban mégis hurokra került egy veszedelmes betörő. Igaz, hogy nem a rendőrség, hanem egy házmester tartóztatta le és éppen akkor, a mikor munkában volt. Gróf Széchenyi Jenő apátkanonok a Wesselényi-utca 20. számú házában lakik. Lakásának ajtajáról villamos csengő vezet a házmester szobájába. Hajnalban egyszerre megszólalt a csengő éles hangja. A házmester fölrohant az apátkanonok lakásába s az előszobában egy alakot vett észre. Tudta, hogy a kanonok nincs otthon és ha valaki a lakásban jár, az csak rossz járatan lehet. Lefogta tehát a dult ábrázatu embert, lármát csapott és rendőrt hivatott. A rendőr összekötözte az ember kezeit, majd pedig bekísérte a főkapitányságra. Ott a tettes megmondotta, hogy Miakits Bélának hívják, huszonnégy éves érdi születésű kazánkovács. Legutóbb az Örömvölgy-u. 20. sz. a. lakott. Hosszabb ideje már nincs munkája és a ből élt, hogy lopott. Megvallotta azt is, hogy régen készült a kanonok lakásának kifosztására. A rendőrségen azt hiszik, hogy Miakits tagja a hetek óta keresett betörőbandának.

A búrok harozai.

Fokváros, április 23. Sauer volt miniszter testvérét, az Angliában időző afrikander-küldöttség tagját, a fokföldi lázadásban bűnrészesnek nyilvánították. Az ítélet kihirdetését elhalasztották.

London, április 23. A Times jelenti Pretóriából: French tábornok főhadi szállása Transzvál keleti részéből visszatér Johannesburgba. Azt jelentik, hogy a búrok helyzete Keleten épp

olyan reménytelen, mint egyebütt, de a kormány hatalma kizár minden személyes akciót. French tábornoknak gyöngé rosszullete miatt egy ideig nyugalomra van szüksége.

London, április 23. Kitchener lord jelenti Pretóriából 20-iki kelettel, hogy Blood, Beatson, Plumer, Kitchener és Benson tábornokok április 16-ika óta 101 burt fogtak el és zsákmányul ejtettek 100.000 font lövőszert, 200 lovat, sok szekeret és marhát.

Pretória, április 22. Kitchener lord jelenti, hogy utolsó jelentése óta 242 burt elfogtak.

Bismark Herbert beszéde.

Berlin, április 22. Föltűnést keltett Bismark Herbert herezeg beszéde, melyet a napokban a választói előtt tartott, a herezeg megtámadja a kormányt, melyet gyengének és következtelennek mond. Bismark a szociálisták ellen erélyes rendszabályokat követel. A lapok a beszédet hosszabb kommentárral közlik és a liberális sajtó ama véleményének ad kifejezést, hogy Bismark Herbert Bülow ellen dolgozik.

Egy főispán lemondása.

Budapest, április 23. Báró Vojnich István Bács-Bodrogmegye főispánja, ma délelőtt táviratilag értesítette a belügyminisztert, hogy beadja lemondását. Széll Kálmán a lemondást elfogadta.

A román királyi pár utazása.

Budapest, április 22. Károly román király és neje e hó 25-én hosszabb tartózkodásra Abbáziába érkeznek. Fiumében nagy katonai pompával fogadja majd gróf Szapáry kormányzó a román királyt és feleségét, akiknek tiszteletére díszszázad fog kivonulni.

A német császár ajándéka.

Bécs, április 23. Vilmos német császár legújabb adománya, a melylyel 200.000 márkát juttatott egy zsidó árvaház létesítésére. Bécsi tudósítónk jelentése szerint ugy Berlinben, mint az osztrák fővárosban most ez az adományozás képezi szóbeszéd tárgyát.

Véres antiszemita tüntetés.

Algir, április 21. Tegnap itt zsidóellenes tüntetések voltak. Az antiszemiták megdobálták a zsidók egyesületi helyiségét. A megtámadottak a tüntetők közé lőttek és egy embert súlyosan megsebesítettek. A rendőrség szétverte a tüntetőket és néhány embert letartóztatott.

Kinai sebesültek Hamburgban.

Budapest, április 23. Berlinből jelenti egy táviratunk: Kinából a napokban 300 német sebesült érkezett Hamburgba. Ezek közül a császár mint egy 80-at, akik már üdülőfélben vannak, maga elé rendelt Berlinben bemutatás végett. Azt hiszik, hogy ez alkalommal a császár ismét éles beszédet fog mondani.

VEGYES.

Véres harcz egy kut körül.

Orahovicza horvát községben véres harcz folyt a minap egy kut körül, a mely jóformán az egész falut ellátta ivóvízzel. Cvetanovics házában volt a kut s a gazda mindenkinek szívesen megengedte, hogy a szükséges vizet az ő kutjából merítse. — Nemrég azonban összeszólkozott egyik szomszédjával és a mikor ennek cselédleánya vizért jött, a kuttól elzavarta. Erre nagy perpatvar támadt, utána pedig nagy csődület; csakhamar két tábor állott egymással szemben. Először csak kövel dobálózta egymásra, majd puskalövésekre került a sor. Formális ütközet keletkezett, melyben maga a gazda Cvetanovias elesett, hat ember pedig megsebesült, kettő közülök súlyosan; egy fiu a halállal vívódik.

Gyilkos gyermek.

Brüx mellett, Oberleutensdorf és Oberbruch között, az országuton a napokban borzalmas gyilkosság történt. Egy tizennégy éves polgári iskolai tanuló agyonlötöte ugyanolyan koru iskolatársát. Lirrsle József és Grubert Károly tizennégy éves oberbruchi fiuk Oberleutensdorfba jártak iskolába. A minap utközben összeveszttek. A civódásnak Lirrsle azzal vetett véget, hogy zsebéből revolvert rántott elő és pajtását lelötötte. A szerencsétlen fiu összerogyott, gyilkosa pedig elfutott. Később még néhány iskolatársuk ment arra és a boldogtalan áldozat yérében fekvé szölt oda nekik:

— Nektek adom a vajás kenyéremet, én ugyis meghalok.

A megrémült iskolásfiuk segítségért futottak, de mire visszatértek, szerencsétlen társukat holtan találták. A fiatal gyilkost elfogták.

Az áprilisi villám áldozatai.

Szerb-Csanádon, mint onnan írják, a napokban óriási vihar dühöngött. Háromnegyed hatkor Vlasity Vincze házába beütött a villám, amitől az egész ház lángba borult. A házban Vlasity felesége tartózkodott éppen akkor két gyermekével és az egyik három éves leánykát a villám megölötte. A másik gyermeket is megsebesítette a villám. Az anyának szerencsére nem esett baja. A megrémült anya segélykiáltásaira odafutott a falu népe és a tüzet eloltották. A fiucskát sikerült életre hozni, de életben maradásához nincs remény.

Agyonlötött tanító.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő eset történt folyó hó 19-én este Bodajkon. A község egyik érdemes tanítóját az ablakon keresztül agyonlötöttek. A véghez vitt merényletről és annak előzményeiről az alábbi tudósítást vettük: König Károly bodajki tanítónak van egy 18 éves esinos leánya, a kinek többek között egy Mali György nevü fiatal ember is udvarolt.

Mali a megelőző időben az ottani község házán mint irnok volt alkalmazásban s még ebből az időből származott az ismeretség. Malinak azonban később korhelykedése miatt meg kellett válni az állásától. Ennek dacára közte és König Matild között jó viszony fejlődött ki, ugy, hogy Mali meg is kérte a leány kezét. Az apa elutasította az állás nélküli fiatal embert. Mali ekkor állás után nézett s nemsokára az egyik községben kapott is alkalmazást. A mult héten ismét beállított Königékhez mint kérő, de ezuttal is elutasították.

Mali erre bosszút esküdött az öreg Königék ellen; ellopta egyik jó barátjának a vadászfegyverét s ebből tegnapelőtt este, a mikor az öreg tanító már ágyban feküdt, az ablakon keresztül belélt. Az ólomdarabok, melyekkel a fegyver töltve volt, Königét a fején és mellén találták és rögtön halált okoztak. Mali azután önmaga ellen akarta fordítani a nagy vadászfegyvert, de az utcáról előfutott emberek megakadályozták; bevitték a községházához, hol a csendőrség vette pártfogásába.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Darinkainé ajkán mosoly vonult végig. Ugy viselkedett, mintha mi sem történt volna. Csak a Dérczi szavaira komolyodott el:

— Ön itt asszonyom?

— Utánad jöttem, Béla.

— Hazudik! Előre jött, hogy elvigye innen a gyermekemet! Adja vissza, adja vissza, ha nem akarja, hogy úgy lépjek fel önnel szemben, ahogy eddigi viselkedése után megérdemelné.

— Béla! Uralkodjál magadon. Hallgass meg. Engedd, hogy felvilágosítsalak. Őszinte leszek hozzád, esküszöm, hogy híven, igazán elmondok mindent, csak hallgass meg.

Dérczi Béla ránézett a könyörgő asszonyra s úgy gondolta, hogy azzal, ha meghallgatja, nem vét hitvese iránt tartozó szeretetének, sőt talán segélyére lehet annak az ügynek, amelyet megoldani legfőbb feladata. Hátha megtudja tőle, hogy hol van a kis Edith. Egyebet úgy sem akar. Ezért válaszolta rövid, néhány pillanatig tartó gondolkodás után:

— Jól van asszonyom, meghallgatom önt. Számadásunk van egymással. Végezzünk hát!

— De nem itt. Akárkinek feltűnhetne beszélgetésünk, talán figyelmesek is lennének a szavakra, amelyeknek mindegyike egy-egy mély titok mindkettőnk számára. Jer Béla, a vendéglő tágas kertjébe, ott nem jár senki. Mindent elmondok.

— Amint tetszik.

Darinkainé erre az engedelmességre úgy érezte, hogy diadalt fog aratni.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm. uradalomból.

Dr. Kétly, dr. Bókay, dr. Wiederhoffer

tanár úrak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatik

A szolyvai gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor betegedségnél.

Kitűnő asztali víz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

SZINLAP.

Ma kedden „A” bérletben:

Az aranykakas.

Bohózat 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Szikra Juliánna	—	F. Kállai L.
Fürge Antal, fizető pinczér	—	Sarkadi A.
Dachselmayer N., lámpagy.	—	id. Szatmáry.
Erzsi, leánya	—	Fái Flóra.
Liza, Dachselmayer huga	—	Kiss Irén.
Horváth Gedeon, tudós	—	ifj. Szathmáry.
Klárka, leánya	—	Szabó Irma.
Dr. Gyárfás Béla, ügyvéd	—	Odry Árpád.
Müller Ottó	—	Tanay Fr.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

Portland és Román cement,
finom fekete **köszénkátrány,**
Carbolineum és Carbolsav,
valódi **asphalt fedéllemez és**
kőfedéllemez
legjutányosabb gyári árban **beszerezhetők**
GERÉBY FÜLÖP UTÓDAI cégnél
DEBRECZENBEN.

CZIPŐ RAKTÁR

Battyányi-és Kossuth-u. sarok

Ajánlom a n. é. közönségnek dusan felszerelt **férfi, női és gyermekcipő** raktáram, ugy-szintén mérték utáni megrendelést bel- és külföldi anyagomból a legújabb divat szerint rövid és pontos idő alatt készítek a leggyorsabbtól a legfinomabbig igen könnyű cipőket.

Számos megrendelést kérve, kiváló tisztelettel

Réti György.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy **raktárunk** felújítása és nagyobbitása miatt a **Lendenrost Gy. cégtől** átvett összes

rum, cognac, likör, pecsenye és aszu borok, magyar és francia pezsgőket

beszerzési áron kiárúsítjuk

tisztelettel

CZEGLÉDY és POLGÁR

fűszer-, csomage- és borüzlete

Telefon 65. sz.

Piacz u. 16., Bika szállodával szemben.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Veszek egy literes ásványvizes üvegeket 4 fillérréval Göcsey István fűszerkereskedő. Hunyadi u. 26.

Felvétetik egy ügyes 12-15 éves fiú irodába küldöznök. Cím a kiadóhivatalban.

Horváth András elvállal szobafestést, tapetirozást, templomok festését és mázolását. Debreczen, Piac-utca 21. sz.

Köhögés ellen Pemeteffü csukorka Borsy csukorkázásában kapható; egy doboz 30 fillér.

Szöllősy György ékszerész üzletében egy jó családból való fiú azonnal felvétetik.

Cyrano de Bergerac legújabb Crém torta kapható; **BORSY** csukorkázásban. 1 darab 12 fillér. Egy egész 2 korona.

Blouzok legújabb divat szerint beszerezhetők és megrendelhetők előnyös árakban **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében Bika szálloda mellett.

Negy szoba, előszoba stb. külön udvarral, jó ivóvízzel 450 forintért kiadó. Rákóczy-utca 24. szám.

Di Gleria János mű-köszörüs Piac-utca 2. sz. Elvállal mindennemű homoru és mű-köszörülést és javításokat is jutányosan eszközöl.

Tekepálya jó karban levő eladó. Értekezhetni: Csapó-kert I. járás 386. szám.

Kiss Ignác épület- és díszmű bádógos, Debreczen, Piac-utca 34. szám. Elvállal mindenféle bádógos munkát, valamint villacsengő berendezést és javítást jutányos árban, ugyancsak különlegességi bádógos munkákat pontosan készít.

Amerikai planet kukoricza kapák és mindenféle gazdasági gépek Klein Jakab gépraktárában Piac-u. 26. sz., a nagytőzsde udvarán a legjutányosabb árban, előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók. Ugyanott használt vetőgépek is. Ócska vas és fémek a legmagasabb árban vétetnek.

Az ujkertben két nyilas szőlőskert cserepes épülettel és jó vízü kuttal eladó. **Az újföldön** a szoboszló úton 2-ik darab föld eladó. Értekezhetni: Rakovszky u. 2. sz., Bihari Istvánnal.

20 hektoliter bor eladó. Pesti-utca 47. szám alatt.

Egy emeleti utcai butorozatlan szoba kiadó Burgondia utca 4.

2 drb. azaz egy pár 1 éves szép fochsterier kutya eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Legjobb és Polgárnál. és legolcsóbb a (Linolium padló lakk) kapható **Czeplédy**

Keresek egy ócska, jó erős használni való lovasgépjárgányt. Raduly László Derecske.

Egy háló szoba butor olcsón eladó. Kéves u. 68.

Azonnal bérbe adandó a Nyiren 519 cat. hold birtok,

40 hold dohányültetéssel, 20 hold termő fajszió, — nagy gyümölcsös, uri lakás és park, 200 kis hold remek őszi vetéssel s az összes tavaszi veteményekkel, fél évi bér előre fizetendő. Évi bér 6000 ft. Bővebb felvilágosítást nyervehetni: Battyányi-u. 15. sz. a., földszint.

Debreczen legnagyobb

CZIPÓ RAKTÁRA

Neumann testvéreknel

Óriási

választék férfi, női és gyermek **czipők, kalapok, fehérneműk** és más

úri divat cikkekben.

Feltűnő olcsó árak!

A BEOCSINI

portland és román

czement.

Aszfalt elszigetelő lemez, kátrány lemez, valódi szagtalan aszfalt fedlemez, karbonlineum, kőszénkátrány nagyban és kicsinyben és a legjutányosabb árban kapható

Lukács Vilmosnál

Debreczen, Hatvan-u. 5 szám.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA czégnél

Debreczen, kistemplom-bazár

a legjobb női ruhaszövetek, selyem áruk, mosó kelmék nagy választékban

igen jutányos áron

szerezhetők be.

Maradékok és kiselejtezett

árúk

rendkívül leszállított áron adtuk el.

Legjobb minőségű

szobapadló-lakkok

Wischin. Nejedly-féle **bernstein-lakk**, Weyrauch-féle **szesz-lakk**, Világhírű, pillanat alatt száradó Lechler-féle **Linoleum** olcsó árakon kapható

DEUTSCH LAJOS

(előbb Varga Lajos fűszerkereskedésében.)

Piac-utca 38. szám.

MEGHIVÁS.

A debreczeni kerületi betegsegélyző-pénztár **f év április hó 28-án d. e. 10 órakor** Hajdumegye székházának nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívattak.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság pénztári jelentése s a számadások előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése s a felmentvény iránti határozat.
3. A felügyelő bizottság — és
4. A választott bíróság megválasztása.

Debreczen, 1901. április 18.

Az igazgatóság.

Netaláni indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnél írásban nyújtandók be.

MELOCCÓ PÉTER márvány-, mozaik lap-, czement műk-, czementgyár-, betonépítkezési vállalat, **DEBRECZEN, MARGIT-FÜRDŐ TELEP.**

Elvállal: **beton csatornázások, vízlecsapolási munkákat, hidak és zsillipek építését betonból, Istálló berendezések; jászlak, burkolatok comprimált portland-czement betonból.**

Műkögyártás: **lábazatok, szökőkutak, vízmedenczék, betonjárdák.**

Márvány és czementlap, mozaik-, terazzo- és aszfalt munkák.

RABITZ és MONIER szerkezetű építkezések. „CONCRÉT” bordás vasbeton földm szerkezet, szabadalmazott téglafonat szerkezet és üvegezett czementfalak válaszfalak részére.

PORTLAND- és ROMÁN CZEMENT

és egyéb építési anyagok raktára.